

Tanúsítási Rendszerek Szakosztálya

Dr. Marosi György szakosztályelnök értékelte a szakosztály 2008. évi tevékenységét, majd további megvitatásra javasolta a 2008. decemberi szakosztályülésen már körvonalazott feladatokat. Az ezt követő eszmecsere során a szakosztály kialakította közös álláspontját, ami szerint tevékenységüket a közeljövőben négy fő területen kell hangsúlyozni:

Az erdőgazdálkodásban és faiparban *jelenleg működő tanúsítási rendszerek* tapasztalatainak kölcsönös átadása, cseréje, hasznosítása.

A tanúsított faanyag piaci keresletével, ténylegesen forgalmazott áruféleségek mennyiségével kapcsolatos tapasztalatok begyűjtése és ismertetése a termelőkkel, a tanúsítás hasznosításának igazolásaként.

Segítséget adni a PEFC Magyarország Egyesületnek az *európai erdőtanúsítás hazai bevezetéséhez* és fejlesztéséhez, a németországi példák alapján.

A tanúsítással érintett *erdészeti szakmai kérdésekben civil szervezetként nyilatkozni* (pl. az erdőtvény megújítása kapcsán).

Ezt követően a szakosztályelnök felvázolta a 2009-ben várható helyzetet. A résztvevők közös véleménye alapján a szakosztály megállapította a következőket:

Fenti tevékenységeknek valós helyzetismeretre kell épülniük, ehhez kéréses felmérést kell végezni.

A következő kihelyezett szakosztályülés megszervezésében együttműködésre kell törekedni más szakosztályokkal.

Iványi Miklós
szakosztály titkár

Henter Pál (1953–2009)

Kedves Pali!

Mikor megkaptam a halálhíredet elgondolkodtam azon, hogy találkozásaink során egyszer is kifakadtál-e a Téged ért sorscsapások miatt, vagy keserűen vádoltad-e magad, másokat

azért a helyzetért, amibe az élet belekényszerített. Nem emlékszem egyetlen ilyen alkalomra sem. Inkább valami szelíd öniróniával beszéltem mindennapjaidról, a muszájból elvállalt munkákról, arról, amit ezeken a munkahelyeken megtapasztaltál. Nekem ez példa volt és intő jel is egyben, mert a mai világban bármelyikünk kerülhet ilyen helyzetbe. Akkor nem marad más csak a család és a szakma, aki, ami segíthet. És vajon segítenek-e eleget, elégszer Neked, akár csak egy kis odafigyeléssel is? Mostanában ezen is sokat gondolkodom és csak azt érzem egyre erősebben, hogy össze kellene fognunk úgy, mint a régieknek és nemcsak akkor, amikor nagy baj van, hanem hátralévő életünk minden egyes napján.

Sárvári János

APU az erdőszé

Nincs kedvem feketében lenni, vegyünk fel inkább zöldet a temetésre – javasoltam, mikor a gyász-viselet került szóba. Apu, az erdőszé, biztosan örülne neki, sőt, kacagna, és jól „megpuszizná arcunkat”. Ő akkor is erdőszé volt, amikor portásként dolgozott, hogy azért csurranjon-cseppenjen valami, vagy amikor építkezéseken tolt a talicskát, vagy éppen a „macskáshölgy” kertjét tette rendbe.

Kicsi voltam még, amikor magával vitt Plovdivba a Fiatal Feltalálók Vásárára, és mindig arról álmódzott, hogy egyszer sikeresek lesznek a gépei. Sokat mentünk vidékre, erdőkre, amiket ő telepített, sőt miniket is rávett a faültetésre. Álmódzott, tőprengett, tervezett, folyton a megoldásokat kereste. Talán már régóta nem is ezen a föl-

dön járt, a gondolatai sokkal messzebb szárnyaltak.

A MEGOSZ-ban dolgozva döbbsentem rá, hogy igazából mennyien ismerik és szeretik Őt, jó volt együtt bóklászni a rendezvényeken; az utolsón, Sopronban, ahol Ő tanult, és én születtem. Jókat nevettem „vele-rajta” öniróniája páratlan volt, és szerettem, ahogy séta közben elmondta a növények nevét latinul. Örülök, hogy megismerhettem életének egy fontos részét, az erdőt, és ez az erdőszék világát, és mindezeket keresztül Ő is egy kicsit jobban.

Biztos vagyok benne, hogy sok barát, rokon, kolléga elgondolkodik azon, hogy valójában kit is rejtett a szemüveg, öltöny (vagy inkább mackónadrág), az elengedhetetlen a telefon-tok, a cigarettafüst, az édes-őszinte kacaj. Talán egy Henter Palit, aki már nem rejtőzködik többet. Egy lelket, aki végre szabad, és önmaga lehet.

Édes Apuskám! Én mint, „nyolclányaid” egyike és egyben tiszteletbeli erdőszé, szeretnék sok szerencsét és sikert kívánni Neked az Úton, amit vélhetőleg rengeteg sudár populus és Helianthus annuus övez! Örülünk, hogy ezúttal nem fordultál vissza, és bátran nekivágtál a kalandnak. Búszkék vagyunk Rád!

Szeretlek!

Mónika

Henter Pál halálára

Henter Pállal, a vállalkozóval több mint másfél évtizede találkoztam először. Afféle interjúkészítésére jelentkeztem be hozzá. Kezdd szerkesztő a kezdő vállalkozóhoz. Utólag belegendolva, mivel személyesen nem ismertem, legalább annyira izgultam, mint ő. Lakásának dolgozószobájában fogadott és az apró figyelmességekből ítélve érezhető volt, hogy nagyon is komolyan gondolja a beszélgetést. Már a felvezetőjében, miszerint:

„Meglébetősen szerény anyagi körülmények között vettem át a diplomámat. Már nős és családos lévén, a kiírt pályázatok alapján bíráltuk el feleségemmel, hogy hol kapunk szolgálati lakást, illetve a mindbármunk számára a megélhetést biztosító jövedelmet. Így esett a választás a balotaszállási Kossuth Mgtisz-re. A nehezségek ellenére

jobb szerettem akár egy eldugott helyen első lenni, mint egy jól menő, közismert munkaterületen akárbányadik”, kezdett kialakulni bennem Henter Pál igazi, szakmai egyénisége. Nem véletlen, hogy ezen időszakról egy idős kollégájának véleménye maradt meg benne: „Fiatalember, maga ökölrel fogja véresre törölni a szemét”. De idézünk tovább az interjúból:

„Amikor például nagyobb mennyiségű fakitermelési feladatok jelentkeztek, a mérgeződrága Timberjack amerikai fadöntő helyett Brandt György gépészmérnök barátommal terveztettem, egy hazai viszonyokra is megfelelő berendezést, ami a Gladiátor nevet kapta. Igaz, ezt a berendezést pénzügyi okok miatt nem fejlesztettem tovább, annak ellenére, hogy a szerkezet prototípusának elkészítéséhez sikerült az OMF-től 300 ezer forintot kapni. Az erdőszéti kutatás részeről kaptam ugyan biztatást, de a gép bemutatójára, a kipróbálásra nem bívtak meg. Később a gödöllői telepen, a nagy gazban találtam meg a gépet.”

„Én nem ilyennek képzeltem a rendet. Pedig hát engemet sokszor nem is tudtam, hogy miért, vertek, mint apró gyermeket, ki ugrott volna egy jó szóra nyomban. Én tudtam – messze anyám, rokonom van, ezek idegenek.”)

Igen, Henter Pál az az ember volt, aki „ugrott volna egy jó szóra nyomban”. No de nézzük tovább szakmai tevékenységét. „Populus II.” ültetőgéppel az ültetési anyag szállítását is megoldotta.

Akkor még „óriási szerencsém volt a gazdaság vezetésével, mert mindenben támogatott. Az igazgató már a »bátam mögött« elrendelte a gyártást. Szinte meszeszerű volt, hogy nem kellett pénzért szaladgálnom, gyözködnöm, hadakoznom gyártóért, alkatrészért. Megjegyzem, a berendezés MÉM különdíjat nyert. A plovdivi Ifjú Feltalálók Világkiállításán a nyolc magyar aranyérmes egyike lett. (Azóta Brazíliát is megjárta. A szerk.) Úgy gondoltam, hogy kitörhetek végre a közvetlen brigádvezetői munka mindennapos feszültségéből, unalmas részfeladatok gondja-bajából, és mérmőkibb szakmai feladatokat láthatok el. Nógrádba kerültem, ahol a térség fő problémája a lej-

tős területek újraerdősítése volt. Voltak kezdeményezéseim, javaslataim a probléma megoldására, de senki sem mozdult.”

(«S ne ön-erőmből menjek föl, de gazság Segítsen és kapaszkodó ravaszság?»)

„Részben családi okok miatt, változtatam. Voltam betanított ács, motorfűrészkezelő, azután főállású erdészeti menedzser. Ezen idő alatt közel 1 000 000 fát ültettem el, mondhatni saját kezűleg.”

Arra a kérdésemre, hogy mit javasol azoknak, akik önállósítani akarják magukat, ma is érvényes definíciókat említett, úgy mint a megszállottságot, a cél alapos tisztázását, a töretlen és kudarcokat elviselő kitartást és körületekintő mérlegelést, hogy olyan területen kezdjenek vállalkozni, ahol fehér folt van a szakmában.

„Szeretném támogatni azokat a kollégákat, akik mindebből éreznek tebenséget és bátorságot, és kimagasló egyéni eredményt tudnak felmutatni. Úgy gondoltam, 50 000 forinttal elindítok egy alapítványfélért, amiből »Az év erdésze« díjat kapná az a kolléga, aki tárgyévben kiemelkedő eredményt ért el.”

Nincs új a nap alatt, hiszen tudjuk, hogy azóta létezik »Az év erdésze« díj, ami független Henter Pál felajánlásától. Noha kezdeményezését az OEE elnöksége megtárgyalta, és arra a következtetésre jutott, hogy csak alapszabály-módosítással lehet a díjat kiírni, ezért az elképzelés végképp lekerült a napirendről. Újgy gondolom, annak nincs akadálya, hogy a jelenleg két évkenként megrendezett verseny felvegye Henter Pál nevét. Akkor mondhatnánk azt, hogy igen, él még a selmeci szellem.

Nyugodj békében!

Pápai Gábor

Prof. Dr. Hans J. Fröhlich (1923–2008)

2008. december 20-án vettek ünnepélyes végső búcsút Wiesbadenben Hessen tartomány volt főerdőmesterétől. Életútja és tevékenysége messze meghaladta Németország határait. A Hannover-Mündeni Erdészeti Főiskola elvégzése után a Tanulmányi Erdészetben létesített kísérleti bázison kezdte meg működését. Érdeklődése már fiatalon az erdészeti genetikára és nemesítésre irányul. Vezetése alatt a néhány fős állomás rövid idő alatt egy modern és nemzetközileg is elismert kutatóintézetévé fejlődött (Hessische Forstliche Versuchsanstalt). Az Intézetben az erdészeti genetika, nemesítés, erdővédelem, erdészeti hidrológia, emissziós erdei károk vizsgálata osztályok működtek. Itt talált otthonra több 1956-ban Sopronból távozott erdőmérnök-hallgató is.

A rezgő-, fehér- és a balszamos nyárrakkal végzett keresztezések új irányt adtak a német nyárfatermesztésnek. A mikroszaporítási eljárás bevezetése és a csemetenevelés korszerűsítésével az Intézet nemzetközi tekintélyt szerzett.

1967-ben habilitál a Münchener Egyetemen, később itt „honorar-Professor”. Ekkor bízzák meg a tartományi minisztériumban

az erdőgazdálkodás és a környezetvédelem irányításával, ahol nyugállományba helyezésséig működik. Sokoldalú felkészültségével és szervezőképességével bekapcsolódik a Szövetségi Kormány ágazati irányításába.

A fejlődő országokkal fennálló technikai segítségnyújtás keretében a hesseni kutatóintézet kap megbízást az erdészeti fejlesztési programok vezetésére: Kínában, Braziliában, Koreában, Kenyában működtek az Intézet munkatársai. Hosszú éveken át elnöke az Erdei munkák és technika Kuratóriumának, amelyik az erdei munkafeltételek javítását, gépi eszközök fejlesztését kutatta. Kapcsolata az Intézetrel nyugdíjas éveiben sem szakadt meg, a gyorsan növekvő fafajok témáiban szerepe továbbra is meghatározó maradt. Közéleti és magántámogatói forrásokból készítette el Németország öreg és szeretetre méltó fái című könyvét, ami több kiadásban is megjelent.

Mint nyárfakutató, az 1960-as években Kopecky Ferencsel is kapcsolatba került, ekkor látogatott el először hazánkba. Szimpatizált a magyarokkal, aminek többször tanújelét adta. Az Intézetben rendszeresen fogadott magyar vendégkutatókat. Segítette a Magyar Nyárfabizottság működését külföldi tanulmányutak és konferenciákban való részvételben. A Magyar Agrártudományi Egyesület és az Országos Erdészeti Egyesület 1988. évi konferenciáján ismertette a gyorsan növekvő fafajok szerepét és jelentőségét Európa faellátásában. Ekkor nyújtotta át a „Vadas Jenő” emlékérmét részére az ERTI részéről dr. Bondor Antal. Látogatást tett Sopronban az erdőmérnöki karon, ahol nagyrabecsüléssel fogadták. Szoros kapcsolatai voltak dr. Madas Andrással, akit 1979-ben delegációval együtt látott vendégül.

Fröhlich professzor kiemelkedően ápolta a német és a magyar erdészek hagyományosan jó kapcsolatait.

Az elhunyra mint kreatív és karizmával bíró erdészre emlékezünk.

Dr. Erdős László

Ipsits Lajos (1929–2009)

„Ne féljete, elrendelém már rég A tort, mit értem tartasatok, S ha elmennék is én közületek, Vigadjatok, ne sírjatok!”

Generációkon átívelnek ezek a sorok. Nincs olyan magyar erdőmérnök, aki ne ismerné és aki ne énekelte volna jó néhányszor a soproni szakestélyeken a Praeses dalát, benne ezeket a sorokat. Persze a fiatalosság bátorságával és életigenlésével. Akkor, amikor még elképzelhetetlenül távolinak tűnt a végső pillanat.

Most azonban, amikor a magyar erdészetnek ismét nagy gyászja van, el kell csendesednünk.

Csendben és szomorú szívvel állunk ravatalodnál Lajos bátyám. Ebben a pillanatban csak szaggatott mondatok jutnak eszünkbe, és kérdések...miért éppen most?...miért ilyen hirtelen? Hiszen néhány hete még az erdészklubról és a programokról beszélgettünk. Nem tudunk válaszolni a kérdésekre.

Ebben a pillanatban csak emlékezni tudunk és elmélkedni.

Mác Istvánt idézzük, aki szerint minden ember három utat jár be. A tettek, a szemlélődés és a szenvedés királyi útját.

Szenvedéssed királyi útján átélt eseményeket csak megsejtetni tudjuk.

Szemlélődéseidnek néhány részletét megosztottad velünk.

Tetteid útját jobban ismerjük, mert azt diplomák, kitüntetések, alkotások jelzik. Események, amelyekben mindig ott volt nyugodt és szeretetre méltó egyéniséged. Az Ember, aki egész életében az erdőgazdálkodás fejlesztésén dolgozott és távoli országokba is elvitte a magyar erdészet jó hírét. Aki városának is elismert erdészeti szaktekinetélye volt. Aki a Szent István Egyetem megbecsült tanáraként is láradhatatlanul dolgozott a közösségért.

Szerettük és tiszteltük az erdészklub többször újraválasztott elnökét, aki gazdag szakmai programokról gondoskodott és felejtethetetlen kirándulásokat szervezett.

Itt köszönöm meg Lajos bátyám az önzetlen munkát, amelyet az erdészklubért végeztél.

Köszönöm a barátságodat, amellyel kitüntettél. A beszélgetéseket, amelyekbe a Kemenesalja életérzéseit és a Dunántúl hangulatát hoztad el. A beszélgetéseket, amelyek során gondolatban Soproni Alma Mátérünket látogattuk meg, szakestélyeken voltunk, erdőket jártunk be és idős fák előtt álltunk meg egy-egy pillanatra. Kalaplevéve és csendben köszöntve a matuzsálemeket.

Fekete István talán ilyen erdei csendben írta, hogy: „...a szeretet gyertyái túllobognak a sírok titkos világán is, és el nem múlnak soha, de soha.”

Most szeretnénk ezeket az elolthatatlan gyertyákat is elhelyezni ravatalodnál a szavainkkal és az imáinkkal...a koszorúkkal és a virágokkal...a szent és örök erdészbarátságunkkal...emlékező szeretetünkkel....

Így köszönök el most Tőled, a gödöllői erdészek, az Országos Erdészeti Egyesület Gödöllői Csoportjának tagjai nevében is.

Drága Lajos Bátyám! Nyugodj békében!

Dr. Krassay László

